

Duute fā kē dāasɔkɛ

Langue : mbèlimè

Livre de santé

Duute fā kē dāasɔkɛ

L'abus d'alcool

Traduction :
KOMBETTO Claire et SAMBIENI Bienvenu

Langue :
mbèlimè

1ère édition
250 copies

© 2008 Tī bēm̄mū ya.
Association des alphabétiseurs
en langues de Cobly, Cobly, Bénin.
Avec l'assistance technique de MERZ Sharon, SIL Bénin.

La traduction et la publication de ce livre dans les langues locales est autorisée à des fins non commerciales.

Remerciements

Adapté d'une source inconnue

Publié en Grande Bretagne, 2001 par
Wycliffe Associates

Copyright © 2001 WA (UK)

La reproduction ou autre utilisation à but non lucratif de ces matériaux est autorisée.

Ce livret provient d'une série de
Shell Books produit par :
WA (UK), 7 Conwy Street, Rhyl,
Denbighshire, LL18 3ET, UK

Dī pényūude

M̄ dāahōdōmme no m̄ dāame ū n fē bō yōmu mēyē : sī
bīsí, bē kpēnbe nne bē yēncīnbe yosinē.

N̄ nii dēnbe, n̄ tōo n̄ dēnbe, n̄ manbe, n̄ tāpe, n̄ nānsi á
tī dū nne ní fo n bō ū kōndāātū hīnnī, tī no nne ní yōmu m̄
dāamēnsīmē.

M̄ dāahōdōmme tee wē á me yāa n kááno ā nī fúdi n
hīi.

Yēndē tī yaā bē nitibe fáátō m̄ dāahōdōmme a bē
tōmmū cakido a bē pūobe yákító n be yēē n sō dī sēede a
bē tūōbe tē yantī yantī ū tēnhū hīnnī a nitibe hē be hānsi.

Á ā yōmu m̄ dāahōdōmme n kāahō ā kōn' hē nī fúdi n
māadi ū saahū.

N̄ wēpe m̄ dāahōdōmme tēdi m̄ yanyamme a me dōō
nne ní nāā á ā mānsine ā bā mēni ā nī ya a fommū yesine a
m̄ yanyamme kááno n sō ā sēede hīnnī.

Nē pōke tī pédímú Duute yénní fā nyē m̄ dāahōdōmme
n teto m̄ yanyamme ū sēede hīnnī. Duute pénte duā ū
saahū. Hííní ya nē pōke n kēsi ne pāāki nyē. Ke pedimú
mandē á fáátō m̄ dāahōdōmme me dūono m̄ bōmmū mūyē
tī kōnte hīnnī.

SAMBIENI Bienvenu et KOMBETTO Claire
Veuillez voir la postface pour la traduction française.

Duute túnsí dī dāacuude. U bonto ñyē nne í yōmu dénde dī n bā kū, a ne māntā a u í yōmu n kāahɔ n sō, ne hē no biēdi hō bááde nne kē dāasɔke. U tén' hē ā duā ū tōmmū n hitá n bōkī dī dāacuude. Ne yēnni tenne ñyē u bōntā nne í bōkīsī dī dāacuude n fōonā n bōkīsī m̄ tōmmū. U kōñ' hē í tūunī ū tōmmū ñ bōnde. U kōñ' hē bóómú ū mōntide. U kōñ' hē pāahɔ m̄ fēeme. Nē bōde ne u manne wē u nī í yōkī ñyē m̄ tōmmū. U mānto dī bōnde diyē kē dāasɔke a ke u wūotā nne. Ū kōnte mōdikō nne í nāā u yōmu n kāahɔ n wē.

Kē dāasooke u die u kōn' hē nī fúdi n tōmū ū saahy.
Nē bōndē Duute tōmū cakido. U tónto dāade bā n
yooto a be hē yieni u kuutá ū tōmū nī cuude. Ne cūō
wē nne í nāā u hē tūomo saahy a ū cenbāa hē nī fúdi
nne í kpāā n u pāato ū tōntiemū h́j́ńí. Ū nāānámō
Duute kōn' hē tēdi tōmū n kōn' hē nī fúdi n cāpu ū
sēēde.

Duute pūōhɔ bōkɔ n tōmō nne í nāā dī dékítíhonde u píímɔ. A Duute mē n tūkī wē n yōmu m dāame n té n hūnti n bōmō. Ne bōnde ū bísí nne ū pūōhɔ bō m yanyamme hīnnī. A ne dūomō ū n fē bō Duute pāahɔ nēyē a bē nitibe u sēdī. Kē dāasɔoke u yesine a ū hīnnī piēkī n mōmme. N nāti bē nitibe ū cienū hínní. N hōnsī nne bē nitibe. N pōmmo sī nīnsī í hīnpīenī n hīnnī. Bē nitibe yamme hē u dāātē nne be kón' hē dú n nē í u sesí nne.

A ne í bōbō a Duute ā būōki m̄ mōmōmme nne í nāā
u yenní yōmu n̄yē m̄ dāame n hē tēdī makide. U
yenní bōmu m̄ mōmōmme n bōkī dōkitōdi á yammú
dōkitōdi dēnbe nī fūdī n u kēbīnā. U pūōh₂ nne ū
bísí mē n yenní kpāā n u fā wē n u tōōsī miññī tī
dēēte, ā tēbī nne bonbō dēnbe.

Dokitē ā pédímu Duute n yē ā bōmu ñyē ne dennī ā yénní yōmu ñyē kū m̄ dāame n kāahɔ n kotá n u pēdimu n yē á ā dū n nī kiē ā no n nī tiihī n kōñ' hē í yōmu. N u cēsi mandē í yáńkí tōńkí ñyē ū kōnte hīnnī a máá m̄ dāahōdōmme kiēnī n̄ wē. M̄ dāahōdōmme té ā kúútá ñyē ū niito kōnte hīnnī n u pēsínā u nī māadi ñyē ā yāmmadisaane.

Ne no dí yāmmadisaadē u kōñ' nē yā ñyē nne í nāā á u deeto fēedi ū n bā yōō bē n yēdē m̄ dāahōdōmme té ā tēnnā a u hē fúdi n yēētā nne í tūki n yōmu. Dokitē ā yē kótinē á ū niito tūki n yōmu m̄ dāahōdōmme n kāahɔ me nī fúdi n u būokine n u pōō.

Ū yūdāātū Duute hē ɔti n kiē n dedi dokitōdi n hūni ū sēede. N hūni ū sēede ū pūōhɔ nne ū bísí yamme ā n dāātē. U fún' té ā bōkī nyē di dāacuude nne n yōmu tī dēete n yōmu m dāamēnsime. Ū bitūōbe kpēnbe u dāsī n té ā bēnā u yā nyē m dāahōdōmme a maa Duute ā be pēdimu n yē : « N būōko n wē n kōn' hē nī n yā dāahōdōmme ».

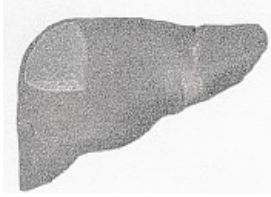
Ū hīnnī ā n biēno ū bitūōbe u dāsī nyē nne n nā n tē u yáátō n wē n mēmēmēni u yenní tén' diēni nyē n būomo.

A máá bē nītihōsibe bontō n u hānsī. U kótō n tūomo
ū tōmmū a ū cenbā nne ū wēpītūōbe yamme dātīkō be
kótō n u yaā n̄yē a u yesine. Ū pūōh̄q fún' h̄dō dī
sēēde a be konsí n h̄dō. Ū bísí kōñ' h̄ē u sēdī. Ū
tēnh̄y h̄jnnī nitibe ā kōtá nne n̄ u hānsī.

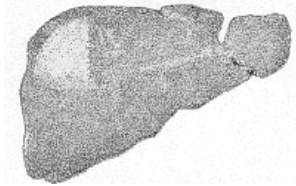
Duute dē tēdī ū bitóo a ū hetide tē Kooɗaani. Dāāde bā Kooɗaani nne Duute ā bōkī n ya dokitē. Dokitē ā u yē : « Duute tēdī dī yūdātīdē. U yenní būōko m̄ mōmōmme a maa dokitē dēnbe fúdoó n u kēbīno. Ū n fē bō hē tēdī nē hō yūdātīde nne í nāā m̄ dāahōdōmme cākīdī tī kōnte hīnnī kū. Bōnde bā té n bō a ne hē bídí kēbīme. M̄ māntime m̄ dāahōdōmme tee wē nne í nāā me būomō bē nitibe maa n be būokīne. Duute kōn' hē no n tūkitā n yā m̄ dāame nne í nāā n tē ne nī í tee wē á u me yāa. »

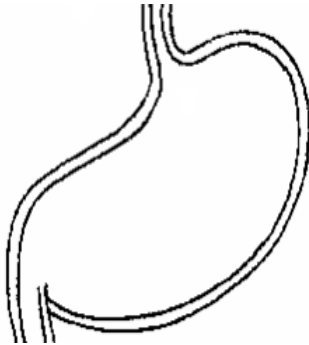
Dī súúde dī n cānsi

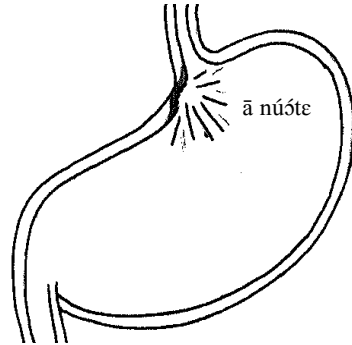
Dī súúde dī n bōmu m̄ bōmmū mū n
pinsí ā sīi á yōmu m̄ dāame n kāahḡ

Dī súúde dī n hújá n dennī ū n yōmu m̄ dāame n kāahḡ

Ū pītinīihy hū n cānsi

Ū pītinīihy hū n tēdi ā núsote n
dennī ū n yōmu m̄ dāame n kāahḡ

Ñ mēm̄mēnī Duute yamme dāātē. Bóótá ya tī hensite
baáte. Ti bootá ya. Dēntā ya tī hensite tennē ti dūono
kē bēnsike kēyē. Ti bēñkī ū niito ū n yōmu m̄ dāame
n kāahḡ ū súúde nne ū pītinīihy nō kīyē.

Ñ mēmēmēni Duute kōn' hē yōmu dāame. U fún' no ū yēncīno wē maa n kótó n no ū niito ū n cānsi m mōmōmme. Ū yamme dāātē a maa u tēdi m fommū mū n wēnni. Yēndē hō dā Duute nne ū pūohj nne ū bísí kósisí n yōmu.

Ñ wēpītūōbe nē í pékídí ya bē nitibe be yā nyē m dāame á be hē dú. Nē í be dāsí. Dī tē be hē ní cēē nne nāa ? Ne hē no niñsaane ā ní bōmū nyē m dāame. Á dī būomo ne hē dú n niyē dī cēē n wūōnī n wēnni. Ū niito ū n kótó m dāame yōnpide no m sémme niito wē.

Sí nīnsī sī n nī fúdí n tontá bē nitibe

bē n yōmu m̄ dāame n kāahɔ

1. Ā tiidū nī mōtī.
2. Ā bīēse ā dōoki.
3. Ā hōdihɔ hete kōn' hē n bō.
4. Ā pītiniihɔ ā dōoki.
5. Ā sūdife ā dedi.
6. Ā hónhete kōn' hē n bō.
7. Ā dōtibīi ā kúútá.
8. Ā yīēde nne ā dōte ā mōtī.
9. Ā nōnpieme ā kóntá tī dūōte.
10. Ā kōnte ā pānnā ā bīi nne n nāā ū bākicēdōnhɔ.
11. A m̄ nīime ā n kúúsi ā būote hīnnī ā n fōosi n yāntī.
12. Ā dēfe ā hōki n mōtī.
13. I yātidēē nī fúdí n dennī ā sūdife bōde.
14. I waadī nī dedi ā pēde hínnī nne n nāā ū nītipūohɔ té ā pēētā dī bonde diyē.
15. Ā dōbēnbiēne hīnnī ā móntá.
16. Ā nōnnibíi hē fúdí nne n cāsine nne n nāā i pōtine kē duoke hīnnī.
17. Ā nōnnibíi nne ā nōcekīēsī (sī kpekisi) ā mōtī.

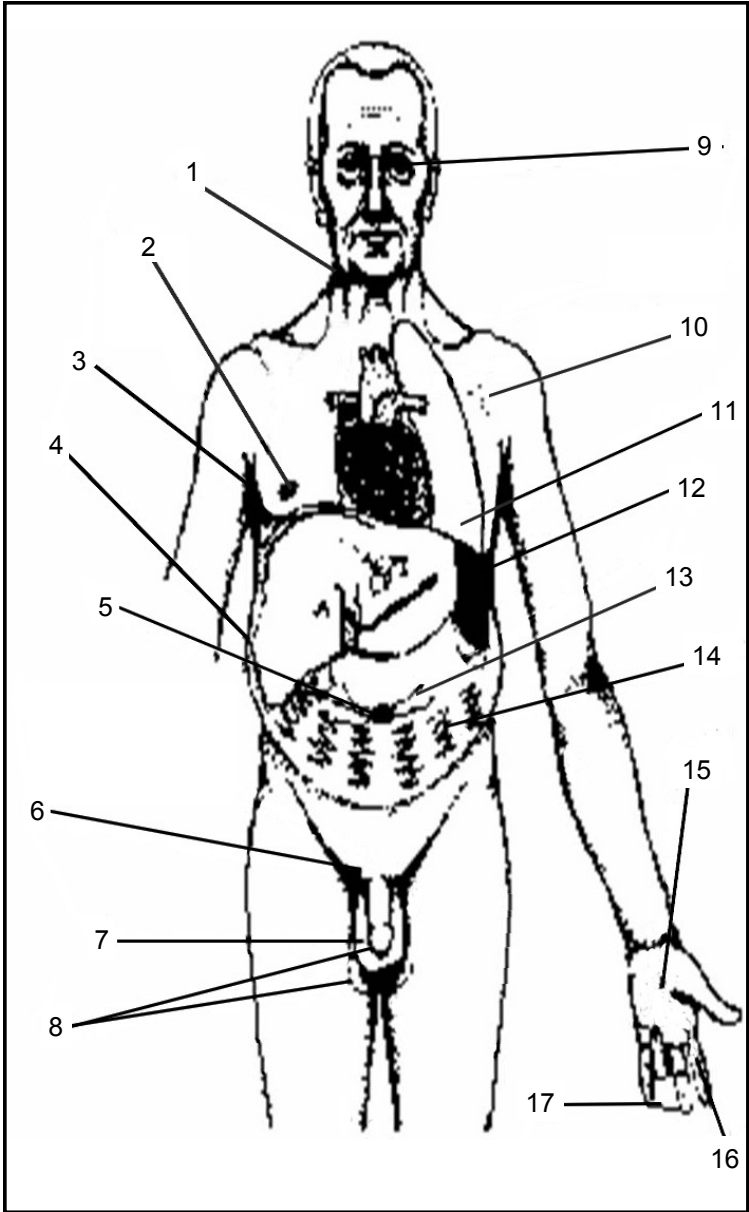
Ā pōonuóte ā n pínsí n dūomɔ.

Ā kōnte ā n nāā tī dūote.

M̄ dēnsime : Á ā yōmu kē dāasooke n kāahɔ ke nī n cākidi ā kōnte.

Māadi ya : Ā nī yēē sō ā kōnte ā n dōnne ā búo ū nītihensihɔ hūyē m̄mē ?

N̄ yā ya : Ū nītipūohɔ hē nɔ n nī yā dāasooke nne n nāā n tē á u puoní u nī pēētā kē biike a ke hē n cūō.

Postface

Tout le monde aime boire la boisson alcoolisée : les enfants, les grands, et surtout les jeunes.

Chères mamans, chères papas, mes chers frères et sœurs, si nous voulons vivre en bonne santé nous devons boire les boissons sans alcool.

La boisson alcoolisée est mauvaise et si tu en bois trop tu peux mourir.

Aujourd'hui, à cause de la boisson alcoolisée, nous voyons les gens qui ont perdu leur travail, leurs femmes ont quitté leurs maisons, et ceux qui souffrent car les autres ne les considèrent plus.

Si tu en bois trop tu ne peux plus bien réfléchir.

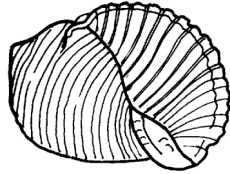
Mes chères collègues, si tu t'adonne à la boisson alcoolisée ta vie va changer ; tu vas trouver la souffrance et les problèmes dans ta maison.

Ce livre nous parle de Douté qui aimait trop la boisson alcoolisée. Voilà pourquoi il a eu des problèmes dans sa maison. Heureusement, cette histoire se termine bien pour lui. Lisez ce livre pour apprendre comment cela se passe.

Ce livre nous parle aussi des maladies et des problèmes de santé qui peuvent arriver quand on s'adonne à la boisson alcoolisée.

SAMBIENI Bienvenu et KOMBETTO Claire

UN LIVRE SHELL

Imprimé par AFASA, SIL, B.P. 57, Kara, Togo

Numéro d'impression :

Nombre d'exemplaires : 250

Dépôt légal : 2ème trim. 2008

Prix : francs cfa